

การลำเลียงเต่าอย่างถูกวิธี

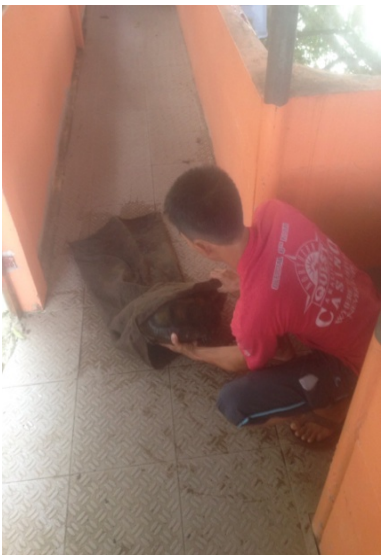

สุวรรณดี ขวัญเมือง สุชาติ ไกรสุรสิทธิ์
ณัฐพงษ์ เพชรฤทธิ และวิฑารณ์ เจียมตน
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล
Suwandeek@hotmail.com

มีคำถามมาจากหลายท่าน อยากทราบถึงวิธีการลำเลียงเต่าไปยังสถานที่ต่าง ๆ ทั้งไกลและใกล้ ลำเลียงอย่างไรไม่ให้เต่าบอบช้ำ ไม่อ่อนเพลีย ไปถึงที่หมายโดยปลอดภัย ไม่ติดเชื้อ สามารถนำไปปล่อยในบ่อเลี้ยง หรือนำไปแสดงตามงานต่าง ๆ ได้อย่างสวยงาม โดยที่เต่ายังมีสุขภาพดี แข็งแรง ไม่แสดงความอ่อนเพลียให้เห็น ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล ได้รวบรวมเต่าไว้เป็นจำนวนมาก หลากหลายชนิด ทั้งเต่าบก และเต่าน้ำจืด และมีการนำเต่าไปจัดแสดงตามงานต่าง ๆ อยู่บ่อย ๆ บางครั้งก็ลำเลียงระยะทางไม่ไกลนัก แต่บางครั้งก็ต้องใช้เวลาหลายชั่วโมง เช่น การจัดแสดงงานวันประมงน้อมเกล้า หรืองานอื่นๆ ที่กรุงเทพมหานคร ฉะนั้นการลำเลียงเต่าจากจังหวัดสตูล ไปถึงกรุงเทพมหานคร ซึ่งระยะทางไกลประมาณ 1,000 กิโลเมตร นับว่าไม่ใช่เรื่องเล่น ๆ เลยละ โดยเฉพาะการลำเลียงที่ใช้รถยนต์หกล้อของกรมประมงเรา ซึ่งรถยนต์หกล้อของเราก็มีอายุอานามไม่ใช่น้อยเลยทีเดียวนะ ถ้าเทียบกับคนก็คงจะอยู่ประมาณช่วงเกษียณอายุราชการเมื่อปีสองปีที่ผ่านมาเอง ฉะนั้นอย่าหวังเลยว่าจะถึงจุดหมายปลายทางภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว กว่าที่จะถึงจุดหมายปลายทางคงใช้เวลาไม่น้อยเลยละ คงไม่ต่ำกว่า 15 ชั่วโมงเป็นแน่แท้ จึงต้องเตรียมการเป็นอย่างดี เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายขึ้น

เต่าที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูลรวบรวมไว้มีอยู่ 2 ชนิด คือ เต่าบก และเต่าน้ำจืด โดยปกติเต่าทั้งสองชนิดนี้ สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยจะแตกต่างกัน เต่าบกจะชอบอยู่บริเวณพื้นดินบนบก แต่ก็ต้องมีแอ่งน้ำตื้น ๆ ให้เต่าลงไปแช่น้ำ เมื่ออากาศร้อน น้ำไม่ลึกมากประมาณแค่จมกระดองท้องก็พอ ขอย้ำนะค่ะ แค่จมกระดองท้อง ไม่ใช่กระดองหลัง อย่าให้น้ำลึกท่วมจนเต่าหายใจไม่ได้ เพราะเต่าบกไม่สามารถว่ายน้ำได้ เต่าบกชอบซุกตัวหรืออยู่ในถ้ำที่มีมืด ๆ เย็น ๆ ขึ้น ๆ ได้เป็นเวลานาน ๆ โดยเฉพาะช่วงฤดูฝน เต่าบกมักจะหลบฝนเข้าไปซุกตัวอยู่ในที่หลบซ่อน หรือในถ้ำที่ทำเลียนแบบธรรมชาติ ไม่ค่อยออกมากินอาหาร สามารถอยู่ได้เป็นเวลานาน ๆ ส่วนเต่าน้ำจืด โดยปกติจะอาศัยอยู่ในน้ำจืด แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าอยู่ในน้ำตลอดเวลา นะค่ะ จะชอบขึ้นมาบนบกเพื่ออาบน้ำแดด เพราะการที่เต่าขึ้นมาอาบน้ำแดดนั้น เป็นการฆ่าพาราไซต์หรือเชื้อโรคบางชนิดที่เกาะติดอยู่บริเวณลำตัว หรือบริเวณกระดองเต่าให้หลุดออกได้ แดดจะฆ่าตะไคร่น้ำที่เกาะอยู่บริเวณกระดองเต่าให้ตายไปได้ด้วย เต่าคงจะรู้สึกรำคาญ หรือรู้สึกคัน ไม่สบายตัว ที่มีพาราไซต์หรือตะไคร่น้ำเกาะ จึงชอบขึ้นมาอนยัดแขนยัดขาอาบน้ำแดด ฉะนั้นอย่าเข้าใจผิดว่าเต่าน้ำจืดจะต้องอยู่ในน้ำตลอดเวลา เหมือนปลาที่ต้องว่ายน้ำอยู่ในน้ำตลอดเวลา ถ้าเอาปลาขึ้นมาอนพะงาบ พะงาบอยู่บนบก ไม่นานปลาก็คงซีบั้ง แต่เต่าไม่เป็นอย่างนั้นนะค่ะ เต่าสามารถขึ้นมาอยู่บนบกได้โดยการอนนิ่ง ๆ เฉย ๆ ได้นานหลายชั่วโมง ฉะนั้นการลำเลียงเต่าจึงแตกต่างจากการลำเลียงปลานะค่ะ อย่า...ลำเลียงเต่าโดยการปล่อยให้เต่าว่ายน้ำอยู่ในถังอย่างเด็ดขาด เพราะเต่าจะเหนื่อย เพลีย จากการที่ต้องว่ายน้ำอยู่ในถังเป็นเวลานาน ๆ และยิ่งว่ายน้ำอยู่ในถังขณะที่รถกำลังแล่นไปด้วย เต่าจะ

เหนียวมาก รับรองพอไปถึงที่หมายเต่าแทบจะไม่อยากโผล่หัวออกมาหายใจเลยล่ะค่ะ เพลีย... เหนื่อย... หหมดเรี่ยวแรง ... คอพับ... คองอ

วิธีการลำเลียงเต่า ทั้งเต่าบกและเต่าน้ำจืดจะคล้าย ๆ กัน โดยการใช้กระสอบปานที่สะอาด แขน้ำให้เปียกทั้งกระสอบ จากนั้นก็นำเต่ามาใส่ลงไปในกระสอบปาน ถ้าเป็นเต่าตัวใหญ่ก็ให้ใส่กระสอบละ 1 ตัว แต่ถ้าเป็นเต่าตัวเล็กกระสอบละ 2-3 ตัว อย่าให้คับแคบเกินไป จากนั้นมัดปากกระสอบให้แน่น อย่าให้หลุด แล้วนำมาใส่ในลังพลาสติกขนาดใหญ่ ไม่ต้องปิดฝา หรืออาจจะไม่ต้องใส่ลังก็ได้ แต่ให้รองพื้นกระบะรถยนต์ที่ใช้ลำเลียง โดยการปูด้วยกระสอบปานแล้วราดน้ำให้กระสอบปานที่ปูพื้นเปียกชื้นให้ทั่ว เพื่อป้องกันความร้อน จากนั้นให้วางเต่าที่มัดปากถุงเรียงลงในกระบะรถ แต่อย่าวางซ้อนกัน เพราะถ้าเต่าทับกันเป็นเวลานาน ๆ จะทำให้เต่าตายได้ แต่ถ้าเป็นลูกเต่าขนาดเล็ก จะลำเลียงโดยการนำกระสอบปานที่ชุบน้ำให้เปียกแฉะ ปูลงในลังพลาสติก และนำลูกเต่าใส่ลงไป ประมาณอย่าใส่ลูกเต่าแน่นเกินไป ไม่ต้องปิดฝาลัง เปิดให้โล่ง ๆ อากาศระบายได้ สำหรับรถยนต์ที่ใช้ลำเลียงจะต้องมีหลังคาคลุม เพื่อไม่ให้เต่าโดนแดดตรง ๆ ถ้าเป็นรถยนต์ที่ไม่มีหลังคา ให้ใช้ผ้าใบคลุมแทน แต่อย่าห่อหุ้มจนมิดชิด ควรเปิดด้านข้างหรือด้านหลังเพื่อระบายความร้อน เมื่อขับรถผ่านไปประมาณ 4-5 ชั่วโมง ก็ให้จอดรถที่ปั้มน้ำมัน เอน้ำมาพรมหรือรดให้กระสอบปานมีความชื้นอยู่เสมอ ควรจอดรถในที่ร่ม ทำอย่างนี้เรื่อย ๆ จนถึงที่หมาย เมื่อถึงที่หมายก็เปิดปากกระสอบปาน นำเต่าออกมาจาก

กระสอบ มาพักไว้บริเวณที่เหมาะสม ให้เต่าได้เดิน ได้แช่น้ำ เมื่อเต่ารู้สึกสดชื่นขึ้นแล้ว จึงให้กินอาหารประเภทผักต่างๆ หลังจากให้อาหารมานานหลายชั่วโมงอาหารมือนี้คงอร่อยที่สุดเลยนะเจ้าเต่าที่รัก และระหว่างที่ไปโชว์ตัว เจ้าอย่าได้เดินเล่นไปไกล ๆ นะจ๊ะ เดี่ยวพลัดหลงหาตัวไม่เจอ เพื่อน ๆ และครอบครัวที่คอยอยู่ที่บ้านจะคิดถึงและเป็นห่วง ตัวเจ้าเองก็คงคิดถึงเพื่อน ๆ และครอบครัวเหมือนกัน พยายามรักษาเนื้อรักษาตัวให้ดี และเดินทางกลับถึงบ้านโดยปลอดภัยนะเจ้าเต่าน้อย ผู้เขียนก็คิดถึงเจ้าเหมือนกันนะ รักและคิดถึงจริง ๆ

